МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

КАФЕДРА «ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ»

Індивідуальне розрахункове завдання (варіант №3)

3 ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ТЕОРІЇ АЛГОРИТМІВ»

ВИКОНАВ Студент групи КН-221в Шулюпов ϵ .Р.

ПЕРЕВІРИЛА Проф. кафедри ППТУ Стратієнко Н. К.

- 1. Визначити складність алгоритмів, записаних у вигляді псевдокоду:
- a) for j := 1 to n do

for
$$i := 1$$
 to $n - 1$ do
$$if \ a[i] > a[i + 1] \ then \ begin$$

$$t := a[i];$$

$$a[i] := a[i + 1];$$

$$a[i + 1] := t;$$
 end;

6)
$$d := b * b - 4 * a * c;$$

 $s_d := sqrt(d);$
 $x1 := (-b - s_d) / (2 * a);$
 $x2 := (-b + s_d) / (2 * a).$

2. Порівняти попарно швидкості росту заданих функцій, визначивши, чи можна дану пару записати, як f(n) = O(g(n)), при цьому n, k > 1:

$$f_1(n) = \log^k n,$$

$$f_2(n)=3^k.$$

3. Довести дані твердження, користуючись визначенням O-позначення: $n^2 + 2n = O(n^2)$,

$$n^{45} = O(n!).$$

Розв'язання

1.

Пункт (а)

№ рядка	Алгоритм	Кількість операцій (вартість)	Скільки разів буде виконаний рядок
1	for j:=1 to n do	c_1	n+1
2	for i:=1 to n-1 do	c_2	n^2
3	if a[i] > a[i+1] then begin	c_3	n(n-1)
4	t := a[i];	c_4	$\leq n(n-1)$
5	a[i] := a[i + 1];	<i>C</i> ₅	$\leq n(n-1)$
6	a[i + 1] := t; end;	c ₆	$\leq n(n-1)$

Перший рядок виконуватиметься (n+1) разів, т.я після виконання n інтерацій ми повернемося, щоб перевірити умову. Другий рядок буде виуонаний n(зовнішній цикл) $*(n-1+1) = n * n = n^2$ разів. Для кожного i від 1 до n-1 підраховуємо, скільки разів буде виконано рядки 3-6.

$$T(n) = c_1(n+1) + c_2n^2 + (c_3 + c_4 + c_5 + c_6)n(n-1)$$

Перетворимо даний вираз, відкинувши члени менших порядків і коефіцієнт при п. Тоді отримаємо $T(n) = O(n^2)$.

Пункт (б)

$$d := b * b - 4 * a * c;$$

 $s_d := sqrt(d);$
 $x1 := (-b - s_d) / (2 * a);$
 $x2 := (-b + s_d) / (2 * a).$

Даний алгоритм має постійну складність О(1).

2.
$$f_1(n) = \log^k n$$
, $f_2(n) = 3^k$, $n, k > 1$

Якщо k — непарне число, то функція $f_1(n) = log^k n$ може бути від'ємною, а за визначенням O(n) функції мають бути невід'ємні, а значить, функції $f_1(n)$ і $f_2(n)$ не можна порівнювати при непарному значенні k.

A при парних $k - log^k n \ge 0$, значить $log^k n = O(3^k)$.

3.1
$$n^2 + 2n = O(n^2)$$

Позначимо ліву частину як $f(n) = n^2 + 2n$, а праву $g(n) = n^2$.

Запис f(n) = O(g(n)) означає, що знайдеться така константа c > 0 і таке n_0 , що $0 \le f(n) \le cg(n)$ для всіх $n \ge n_0$.

Отже, треба вказати такі константи, щоб виконувалось: $0 \le n^2 + 2n \le cn^2$.

Розділимо на n^2 : $0 \le 1 + \frac{2}{n} \le c$. Тепер легко вибрати константи, при яких даний вираз залишається вірним. Наприклад, $n_0 = 2$, c = 2. При $n \ge 2$ вираз $1 + \frac{2}{n}$ зменшується, значить твердження $n^2 + 2n = O(n^2)$ є вірним.

3.1
$$n^{45} = O(n!)$$
.

n! завжди зростає швидше. Також можна обчислити $\lim_{n\to\infty}\frac{n^{45}}{n!}$. Ми отримаємо 0. Це означає, що g(n) зростає швидше ніж f(n). Отже, твердження є вірним.

Визначити найбільшу спільну підпослідовність:

- 1) addaadfbcc Ta cdabdfadcc;
- 2) dfaedfcfba та abbaedbfba .

Розв'язання

1) Спочатку побудуємо таблицю, яка містить (n+1) стовпців (з номерами від 0 до n), (m+1) строк (з номерами від 0 до m), де n – число членів послідовності X, m – число членів послідовності Y.

У відповідності до рекурентних формул запишемо нулі в нульовий стовпчик та нульову строку таблиці.

	j	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
i		$\mathbf{Y}_{j}$	c	d	a	b	d	f	a	d	c	c
0	X_{i}	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	a	0										
2	d	0										
3	d	0										
4	a	0										
5	a	0										
6	d	0										
7	f	0										
8	b	0										
9	c	0										
10	c	0										

Далі заповнюємо таблицю використовуючи рекурентне співвідношення:

$$c[i,j] = \begin{cases} 0 & \text{якщо } i = 0 \text{ чи } j = 0, \\ c[i-1,j-1]+1, & \text{якщо } i,j > 0 \text{ та } x_i = y_j, \\ max\{c[i,j-1],c[i-1,j]\}, & \text{якщо } i,j > 0 \text{ та } x_i \neq y_j, \end{cases}$$

А також обираємо стрілку, що вказує на клітинку:

$$-a[i-1,j-1]$$
, якщо $x_i=y_j$;

-
$$a[i-1,j]$$
, якщо $x_i \neq y_j$ і $c[i-1,j] \geq c[i,j-1]$;

-
$$a[i, j-1]$$
 якщо $x_i \neq y_j$ і $c[i-1, j] < c[i, j-1]$.

	j	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
i		Y_{j}	c	d	a	b	d	f	a	d	c	c
0	X_{i}	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	a	0	† 0	† 0	\ 1	←1	←1	←1	\ 1	←1	←1	←1
2	d	0	† 0	\ 1	† 1	1	\ 2	←2	←2	\ 2	←2	←2
3	d	0	† 0	\ 1	† 1	1	\ 2	† 2	† 2	₹3	←3	←3
4	a	0	† 0	1	\ 2	←2	†2	†2	₹3	† 3	† 3	† 3
5	a	0	† 0	1	\ 2	† 2	† 2	† 2	₹3	† 3	† 3	† 3
6	d	0	† 0	\ 1	† 2	† 2	₹3	←3	† 3	₹4	←4	←4
7	f	0	† 0	1	† 2	† 2	† 3	\ 4	←4	1 4	† 4	† 4
8	b	0	† 0	† 1	† 2	₹3	†3	† 4				
9	c	0	\ 1	1	† 2	† 3	† 3	† 4	† 4	† 4	\ 5	\ 5
10	c	0	\ 1	1	† 2	† 3	†3	† 4	† 4	† 4	\ 5	\ 6

Коли таблиця повністю заповнені, піднімаємося за стрілками, починаючи з нижньої правої клітинки. Цифра 6 у нижній правій клітинці

вказує на кількість елементів підпослідовності. Записуємо до нашої підпослідовності тільки ті клітинки, в яких стрілка вказує на верхній лівий кут: (adadce).

2) Спочатку побудуємо таблицю, яка містить (n+1) стовпців (з номерами від 0 до n), (m+1) строк (з номерами від 0 до m), де n – число членів послідовності X, m – число членів послідовності Y.

У відповідності до рекурентних формул запишемо нулі в нульовий стовпчик та нульову строку таблиці.

	j	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
i		$\mathbf{Y}_{j}$	a	b	b	a	e	d	b	f	b	a
0	X_{i}	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	d	0										
2	f	0										
3	a	0										
4	e	0										
5	d	0										
6	f	0										
7	c	0										
8	f	0										
9	b	0										
10	a	0										

Далі заповнюємо таблицю використовуючи рекурентне співвідношення:

$$c[i,j] = \begin{cases} 0 & \text{якщо } i = 0 \text{ чи } j = 0, \\ c[i-1,j-1]+1, & \text{якщо } i,j > 0 \text{ та } x_i = y_j, \\ max\{c[i,j-1],c[i-1,j]\}, & \text{якщо } i,j > 0 \text{ та } x_i \neq y_j, \end{cases}$$

А також обираємо стрілку, що вказує на клітинку:

$$-a[i-1,j-1]$$
, якщо $x_i=y_j$;

-
$$a[i-1,j]$$
, якщо $x_i \neq y_j$ і $c[i-1,j] \geq c[i,j-1]$;

-
$$a[i, j-1]$$
 якщо $x_i \neq y_j$ і $c[i-1, j] < c[i, j-1]$.

	j	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
i		Y_{j}	a	b	b	a	e	d	b	f	b	a
0	X_{i}	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	d	0	† 0	† 0	† 0	† 0	† 0	\ 1	←1	←1	←1	←1
2	f	0	† 0	† 0	† 0	† 0	† 0	† 1	† 1	\ 2	←2	←2
3	a	0	\ 1	←1	←1	\ 1	←1	† 1	† 1	†2	†2	₹3
4	e	0	† 1	† 1	† 1	† 1	₹2	←2	←2	†2	†2	†3
5	d	0	† 1	† 1	† 1	† 1	†2	₹3	←3	←3	←3	†3
6	f	0	† 1	† 1	† 1	† 1	<u>†2</u>	†3	†3	^ 4	←4	←4
7	c	0	† 1	† 1	† 1	† 1	†2	†3	†3	† 4	† 4	†4
8	f	0	† 1	† 1	† 1	† 1	†2	† 3	† 3	₹4	† 4	†4
9	b	0	† 1	\ 2	\ 2	←2	†2	†3	^ 4	† 4	\ 5	←5
10	a	0	\ 1	†2	†2	₹3	← 3	†3	† 4	† 4	<u>†</u> 5	\ 6

Коли таблиця повністю заповнені, піднімаємося за стрілками, починаючи з нижньої правої клітинки. Цифра 6 у нижній правій клітинці

вказує на кількість елементів підпослідовності. Записуємо до нашої підпослідовності тільки ті клітинки, в яких стрілка вказує на верхній лівий кут: (aedfba).

Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.

1)

2)

$$[1,3); [4,6); [7,12); [13,15); [13,16); [8,9); [11,15); [7,11); [11,12); [3,5).$$

Розв'язання

1) Спочатку упорядкуємо заявки за зростанням часу їх закінчення: $a_1=[1,3);\ a_2=[4,5);\ a_3=[5,6);\ a_4=[5,8);\ a_5=[7,10);\ a_6=[8,10);$ $a_7=[7,13);\ a_8=[10,13);\ a_9=[12,15);\ a_{10}=[14,16);$

Перший етап: обираємо першу заявку.

<u>Другий етап</u>: шукаємо заявку, що починається не раніше, ніж закінчується перша заявка. Розглядаємо заявки в порядку зростання їх номерів. Заявка a_2 задовольняє вимогам, тому вибираємо її.

<u>Третій етап</u>: вибираємо заявку a_3 , так як вона задовольняє вимогам.

<u>Четвертий етап</u>: час початку заявки a_4 менший, ніж час закінчення a_3 , тому виключаємо заявку a_4 з подальшого розгляду. Заявка a_5 задовольняє вимогам, тому вибираємо її.

Шостий етап: заявка a_9 починається раніше, ніж закінчується заявка a_8 , тому виключаємо її з подальшого розгляду. Заявка a_{10} задовольняє вимогам, додаємо її до загального розв'язку.

Таким чином, оптимальне рішення містить заявки a_1, a_2, a_3, a_5, a_8 та $a_{10}.$

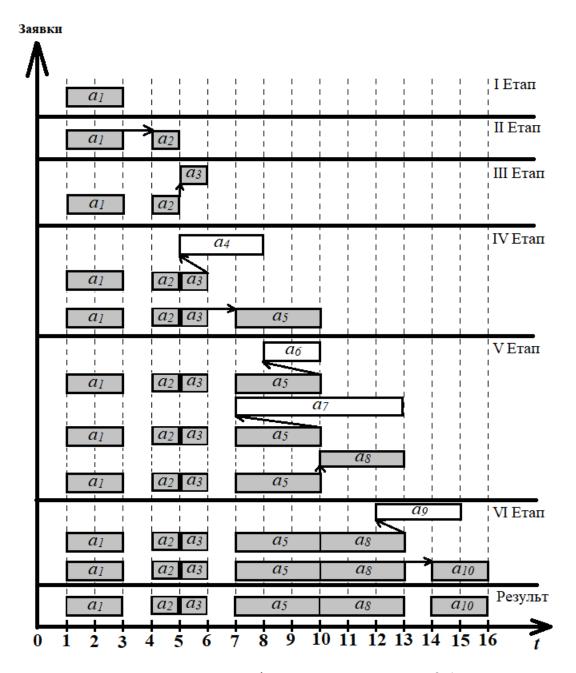

Рисунок «Ілюстрація розв'язку завдання 3.1»

2) Спочатку упорядкуємо заявки за зростанням часу їх закінчення: $a_1 = [1,3); \ a_2 = [3,5); \ a_3 = [4,6); \ a_4 = [8,9); \ a_5 = [7,11); \ a_6 = [7,12);$ $a_7 = [11,12); \ a_8 = [11,15); \ a_9 = [13,15); \ a_{10} = [13,16);$

Перший етап: обираємо першу заявку.

<u>Другий етап</u>: шукаємо заявку, що починається не раніше, ніж закінчується перша заявка. Розглядаємо заявки в порядку зростання їх номерів. Заявка a_2 задовольняє вимогам, тому вибираємо її.

Третій етап: час початку заявки a_3 менший, ніж час закінчення a_2 , тому виключаємо заявку a_3 з подальшого розгляду. Заявка a_4 задовольняє вимогам, тому вибираємо її.

<u>Четвертий етап</u>: виключаємо з подальшого розгляду заявки a_5 та a_6 , так як вони починаються раніше, ніж закінчується заявка a_4 . Заявка a_7 задовольняє вимогам, тому вибираємо її.

<u>П'ятий етап</u>: заявка a_8 починається раніше, ніж закінчується заявка a_7 , тому виключаємо її з подальшого розгляду. Заявка a_9 задовольняє вимогам, додаємо її до загального розв'язку.

<u>Шостий етап</u>: заявка a_{10} починається раніше, ніж закінчується заявка a_{9} , тому виключаємо її з подальшого розгляду. Всі точки розглянуто.

Таким чином, оптимальне рішення містить заявки a_1 , a_2 , a_4 , a_7 , та a_9 .

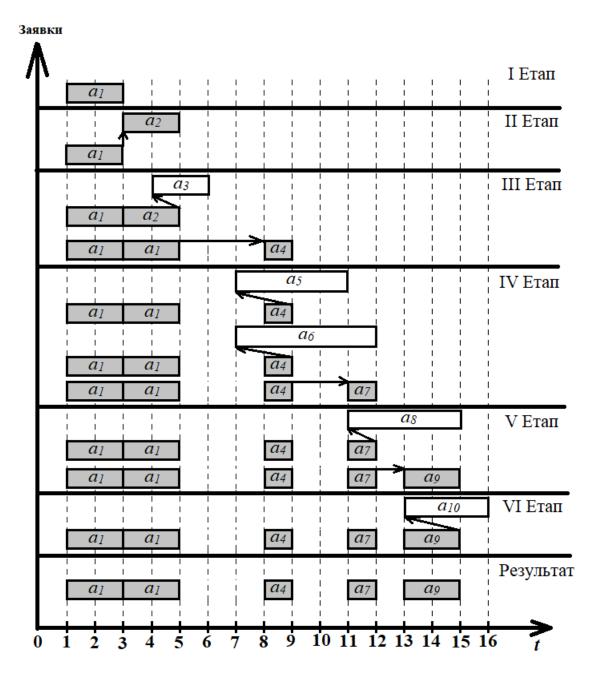

Рисунок «Ілюстрація розв'язку завдання 3.2»

Написати програму для машини Тьюринга, яка додає два числа. Перевірити її роботу на числах a, b. Для визначення чисел необхідно додати 10 до номера варіанту та взяти першу цифру суми в якості a, другу — як b.

Розв`язання
Запишемо програму до таблиці, вказуючи напрямок зміщення стрічки:

Q A	$\mathbf{q}_0$	qı	q ₂	q3
1	qı_L	q ₁ 1L	q ₂ 1R	
+	q3_S	q ₁ +L	q_2+R	STOP
_	q ₀ _L	q ₂ 1R	q ₀ _L	

Зовнішній алфавіт: $A = \{1, +, \_\}$, де "_" – пуста комірка.

Внутрішній алфавіт: $Q = \{q0, q1, q2, q3\}, q3 -$ завершальний стан.

q ₀						
0	1	2	3	4	5	6
_	1	+	1	1	1	_

 q_{0} -> q_{0} L

	q ₀					
0	1	2	3	4	5	6
_	1	+	1	1	1	_

 $q_01 \rightarrow q_1_L$

0	1	2	3	4	5	6
-	1	+	1	1	1	-

 $q_1+ \rightarrow q_1+L$

			q ₁			
0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	_

 $\overline{q_11 -> q_11L}$

				q ₁		
0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	_

 $\overline{q_11 -> q_11L}$

					q ₁	
0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	_

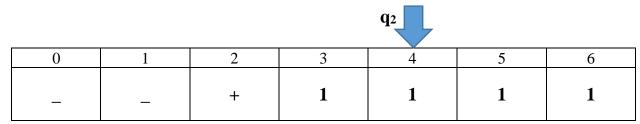
 $q_11 -> q_11L$

						q ₁
0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	_

 q_{1} -> $q_2 1R$

0	1	2	3	4	5	6
1	1	+	1	1	1	1

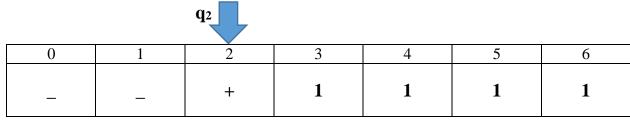
 $q_21 \rightarrow q_21R$

 $\overline{q_21 -> q_21R}$

$\mathbf{q}_2$							
0	1	2	3	4	5	6	
_	_	+	1	1	1	1	

 $q_21 -> q_21R$

 $q_{2}+->q_{2}+R$

	$\mathbf{q}_2$					
0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	1

 $q_{2\_} \mathbin{->} q_{0\_}L$

0	1	2	3	4	5	6
_	_	+	1	1	1	1

 $q_0+ -> q_3\_S$

q ₃							
0	1	2	3	4	5	6	
1	-	-	1	1	1	1	

 $\overline{q_{3}} \rightarrow STOP$

Виконати сортування послідовностей:

- 1) 5917174824;
- 2) 2919720578;

Методи сортування:

- 1) Бульбашкою;
- 2) Кучею;
- 3) Злиттям;
- 4) Швидким сортуванням.

Розв'язання

- 1. Бульбашкою
  - 1) Перший прохід:

$$5917174824 → 5917174824 → 5197174824 → 5179174824 → 5171974824$$

 $\rightarrow 51717$ **94** 824 $\rightarrow 517174$ **98** 24 $\rightarrow 5171748$ **92** 4 $\rightarrow 51717482$ **94** $\rightarrow 51717482$ **94**

Другий прохід:

$$\underline{\bf 51}$$
7174824 $\underline{\bf 9} \to 1\underline{\bf 57}$ 174824 $\underline{\bf 9} \to 15\underline{\bf 71}$ 74824 $\underline{\bf 9} \to 151\underline{\bf 77}$ 4824 $\underline{\bf 9} \to 1517\underline{\bf 74}$ 824 $\underline{\bf 9} \to 1517\underline{\bf 74}$ 824

 $\rightarrow 1517478249 \rightarrow 1517478249 \rightarrow 1517472849 \rightarrow 1517472489$

Третій прохід:

$$\underline{\textbf{15}}17472489 \rightarrow 1\underline{\textbf{51}}7472489 \rightarrow 11\underline{\textbf{57}}472489 \rightarrow 115\underline{\textbf{74}}72489 \rightarrow 1154\underline{\textbf{77}}2489$$

 $\rightarrow 11547\underline{72}489 \rightarrow 115472\underline{74}89 \rightarrow 1154724789$

Четвертий прохід:

$$\underline{11}54724789 \rightarrow 1\underline{15}4724789 \rightarrow 11\underline{54}724789 \rightarrow 114\underline{57}24789 \rightarrow 1145\underline{72}4789$$

 $\rightarrow 11452\overline{\textbf{74}}789 \rightarrow 1145247789$

П'ятий прохід:

$$\underline{11}45247789 \rightarrow 1\underline{14}5247789 \rightarrow 11\underline{45}247789 \rightarrow 114\underline{52}47789 \rightarrow 1142\underline{54}7789$$

 $\rightarrow 1142457789$

Шостий прохід:

$$\underline{\mathbf{11}}42457789 \to 1\underline{\mathbf{14}}2457789 \to 11\underline{\mathbf{42}}457789 \to 112\underline{\mathbf{44}}57789 \to 1124457789$$

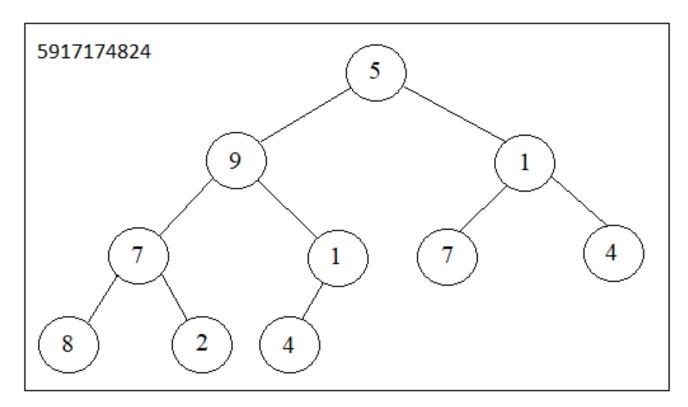
Сьомий прохід:

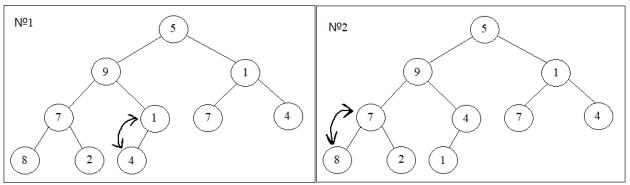
$$\underline{\mathbf{11}}24457789 \rightarrow 1\underline{\mathbf{12}}4457789 \rightarrow 11\underline{\mathbf{24}}457789 \rightarrow 1124457789$$

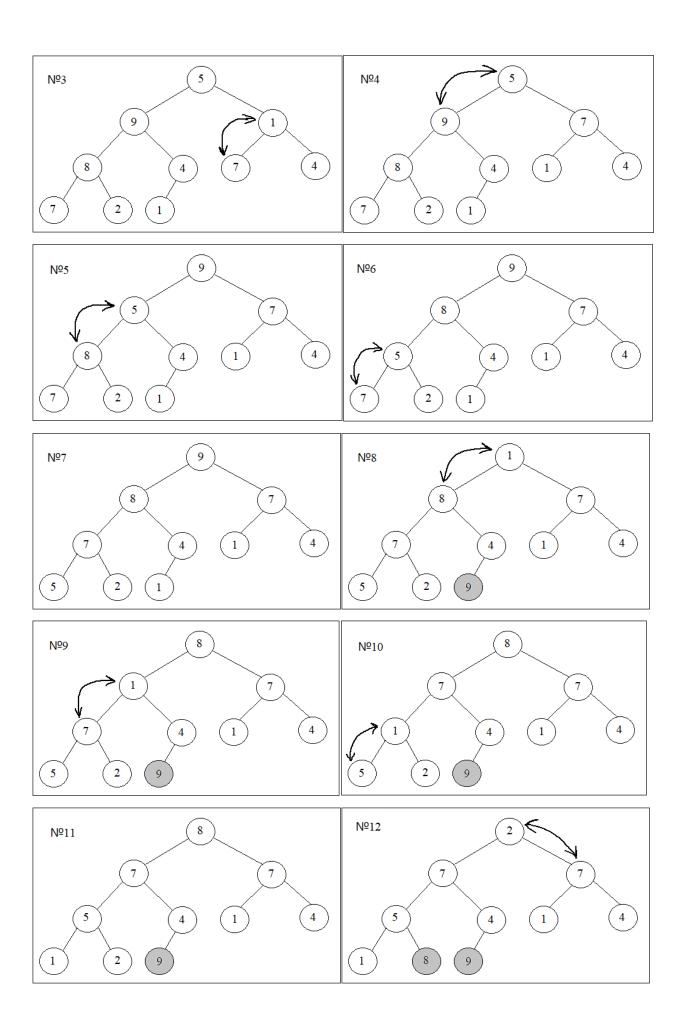
```
1124457789 \rightarrow 1124457789 \rightarrow 1124457789
        Дев'ятий прохід:
       1124457789 → 1124457789
           2) Перший прохід:
       2919720578 \rightarrow 2919720578 \rightarrow 2199720578 \rightarrow 2199720578 \rightarrow 2197920578
\rightarrow 2197290578 \rightarrow 2197209578 \rightarrow 2197205978 \rightarrow 2197205798 \rightarrow 2197205789
        Другий прохід:
       2197205789 \rightarrow 1297205789 \rightarrow 1297205789 \rightarrow 1279205789 \rightarrow 1272905789
\rightarrow 1272095789 \rightarrow 1272059789 \rightarrow 1272057989 \rightarrow
        1272057899
        Третій прохід:
       1272057899 \rightarrow 1272057899 \rightarrow 1272057899 \rightarrow 1227057899 \rightarrow 1220757899
\rightarrow 1220577899 \rightarrow 1220577899 \rightarrow 1220577899
        Четвертий прохід:
       1220577899 \rightarrow 1220577899 \rightarrow 1220577899 \rightarrow 1202577899 \rightarrow 1202577899
\rightarrow 1202577899 \rightarrow 1202577899
       П'ятий прохід:
       \underline{12}02577899 \rightarrow 1\underline{20}2577899 \rightarrow 10\underline{22}577899 \rightarrow 102\underline{25}77899 \rightarrow 1022\underline{57}7899
\rightarrow 1022577899
       Шостий прохід:
        1022577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899
        Сьомий прохід:
        0122577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899
        Восьмий прохід:
       0122577899 \rightarrow 0122577899 \rightarrow 0122577899
        Дев'ятий прохід:
       0122577899 \rightarrow 0122577899
```

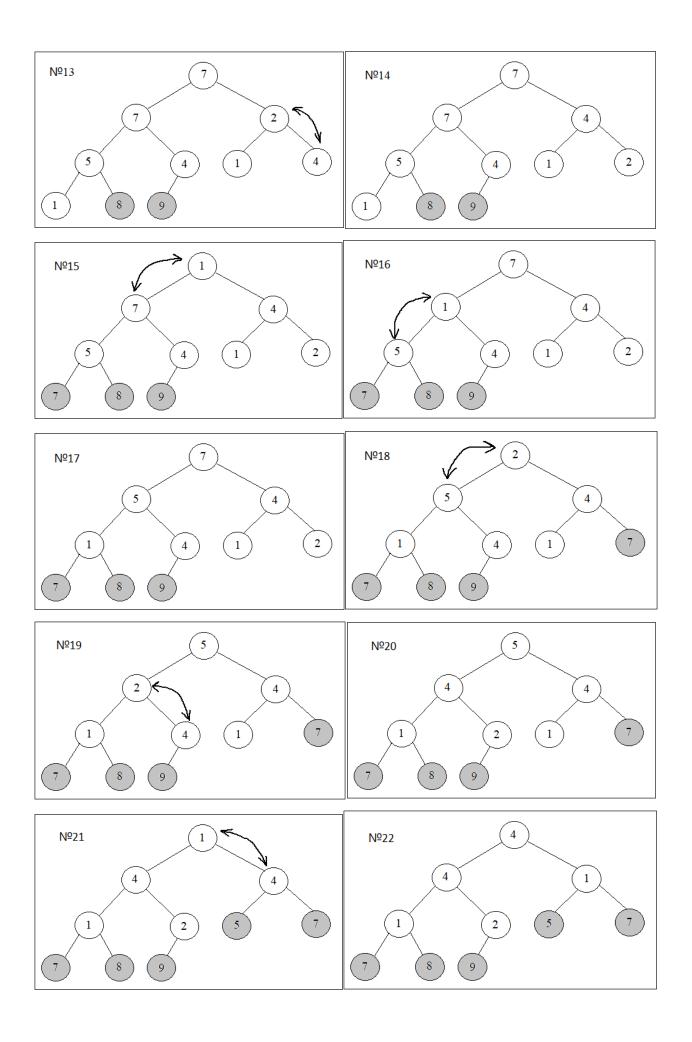
Восьмий прохід:

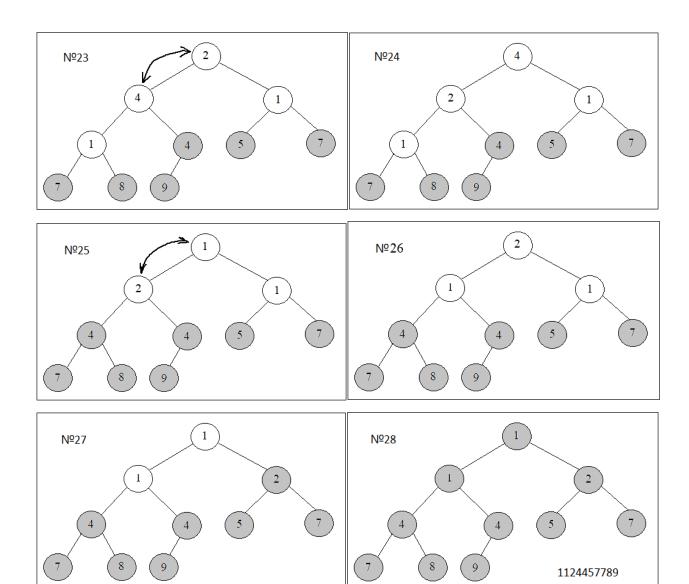
2. Кучею

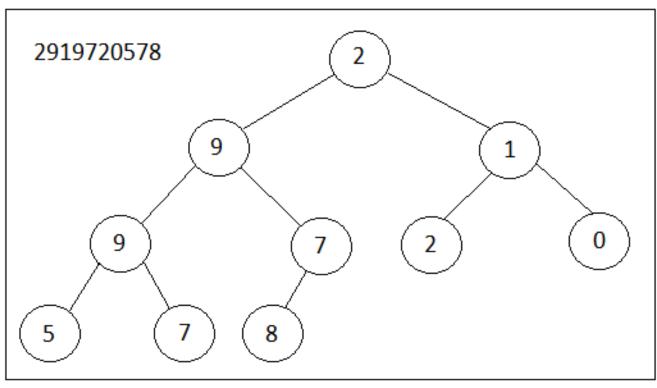

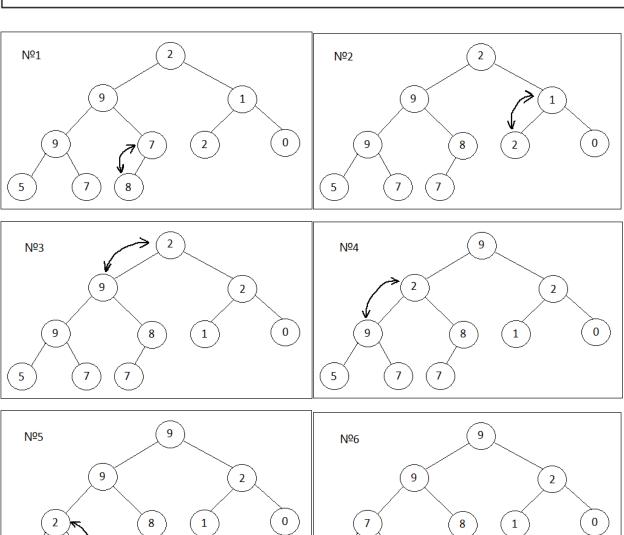

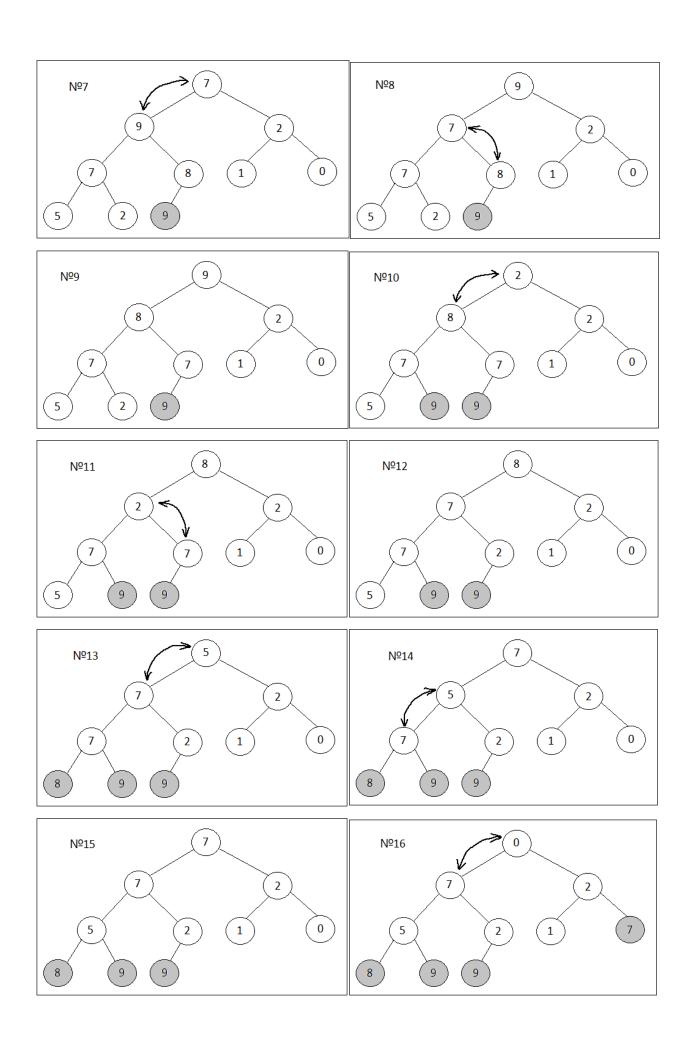

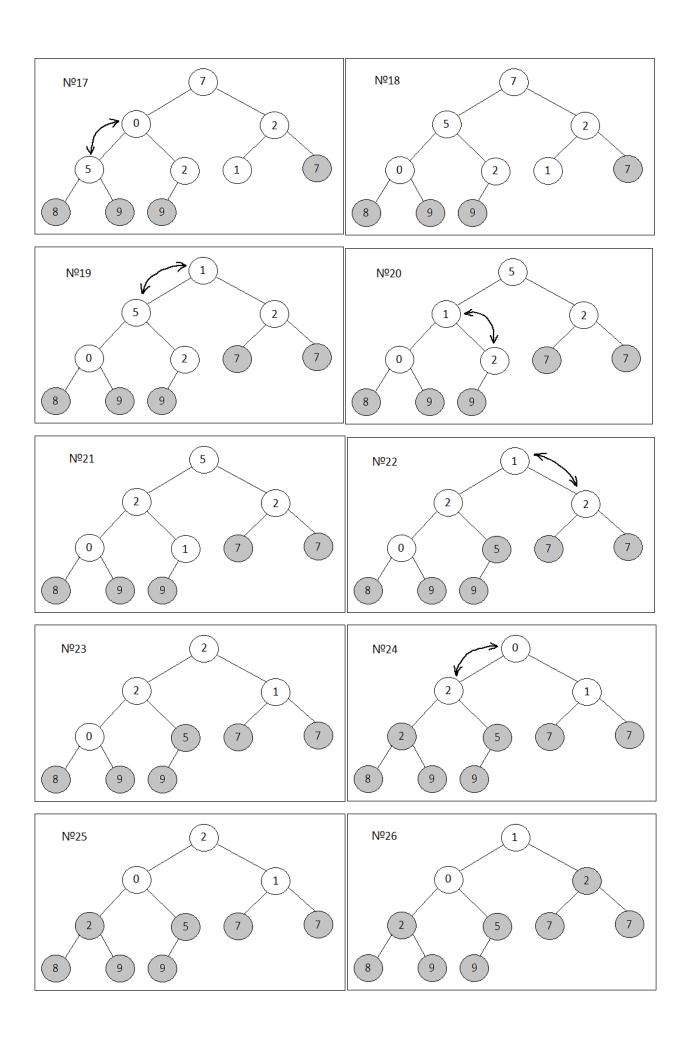

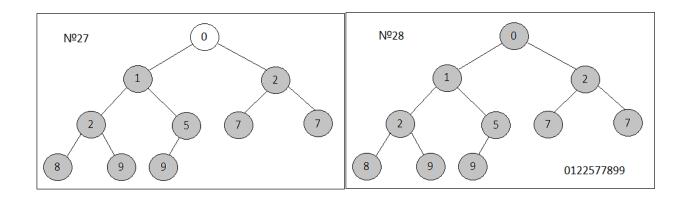

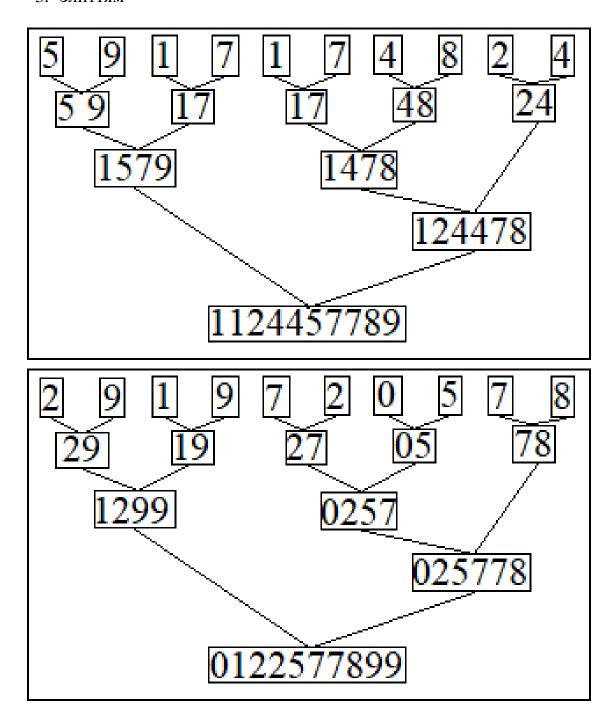

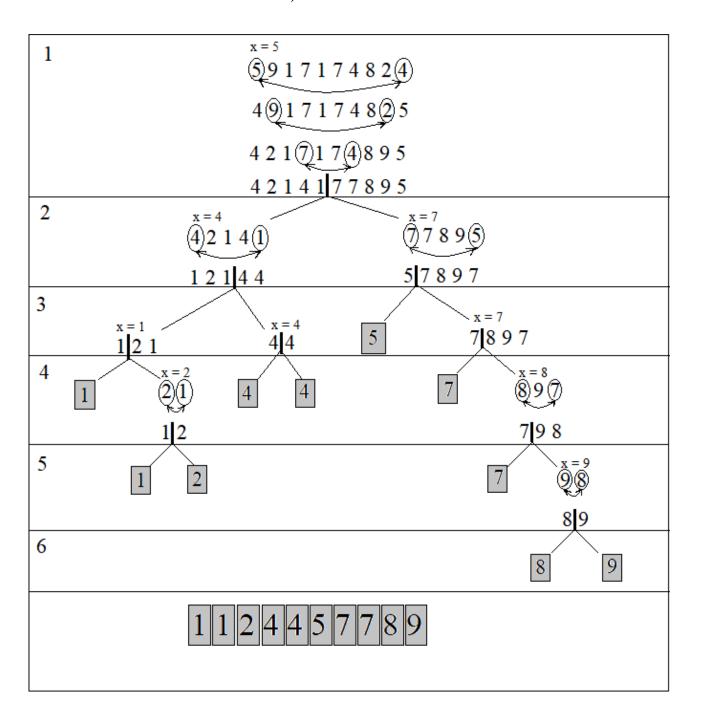

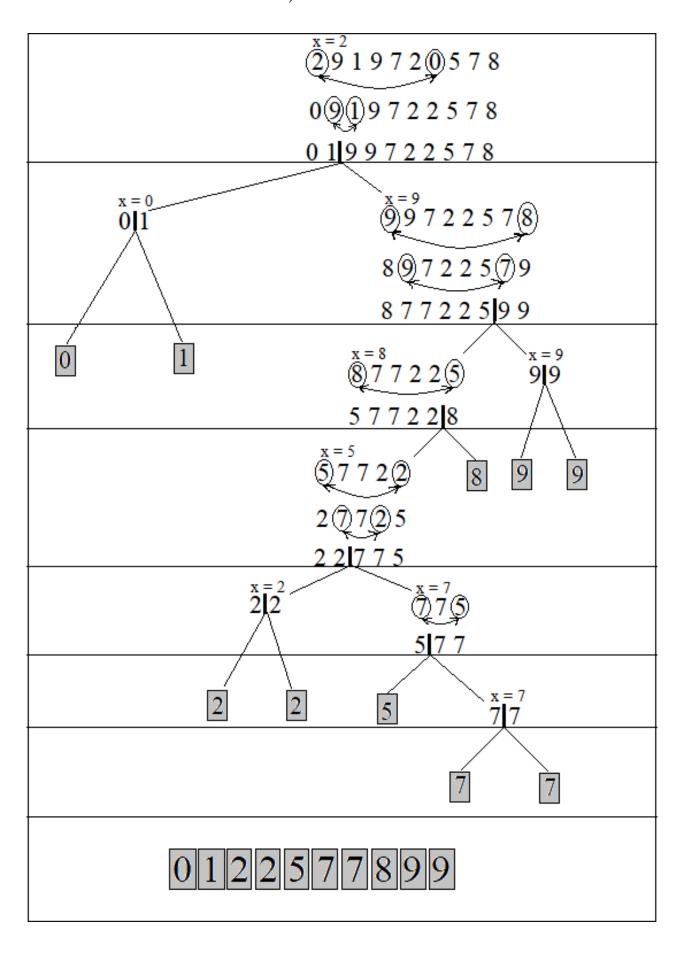
3. Злиттям

4. Швидким сортуванням

1) 5917174824

Згенерувати дві псевдовипадкові послідовності довжиною 16 двома генераторами (початкові параметри вибрати довільно).

Розв'язання

1) Використаємо формулу лінійного конгруентного метода

$$X_{k+1} = (aX_k + c) \mod m$$

Задамо коефіцієнти для обчислення елементів послідовності a = 69069, c = 5.

Покладемо $m=2^{16}$. Виберемо довільним чином стартове число послідовності $x_1=24$.

$$x_2 = (ax_1 + c)mod \ m = (69069 * 24 + 5)mod \ 2^{16} =$$

$$(1657661)mod \ 65536 = 19261;$$

$$x_3 = (ax_2 + c) mod \ m = (69069 * 19261 + 5) mod \ 2^{16} = (1330338009) mod \ 65536 = 22745;$$

$$x_4 = (ax_3 + c) mod \ m = (69069 * 22745 + 5) mod \ 2^{16} = (1570974410) mod \ 65536 = 10954;$$

$$x_5 = (ax_4 + c)mod \ m = (69069 * 10954 + 5)mod \ 2^{16} = (756581831)mod \ 65536 = 34247$$
:

$$x_6 = (ax_5 + c) mod \ m = (69069 * 34247 + 5) mod \ 2^{16} =$$

$$(2365406048) mod \ 65536 = \mathbf{15200};$$

$$x_7 = (ax_6 + c)mod \ m = (69069 * 15200 + 5)mod \ 2^{16} = (1049848805)mod \ 65536 = 27621;$$

$$x_8 = (ax_7 + c) mod \ m = (69069 * 27621 + 5) mod \ 2^{16} =$$

(1907754854) $mod \ 65536 =$ **1894**;

$$x_9 = (ax_8 + c) mod \ m = (69069 * 1894 + 5) mod \ 2^{16} = (130816691) mod \ 65536 = 6835;$$

$$x_{10} = (ax_9 + c)mod \ m = (69069 * 6835 + 5)mod \ 2^{16} = (472086620)mod \ 65536 = 30812;$$

$$x_{11} = (ax_{10} + c)mod \ m = (69069 * 30812 + 5)mod \ 2^{16} = (2128154033)mod \ 65536 = 3505;$$

$$x_{12} = (ax_{11} + c) mod \ m = (69069 * 3505 + 5) mod \ 2^{16} =$$
 $(242086850) mod \ 65536 = \mathbf{62402};$
 $x_{13} = (ax_{12} + c) mod \ m = (69069 * 62402 + 5) mod \ 2^{16} =$
 $(4310043743) mod \ 65536 = \mathbf{3167};$
 $x_{14} = (ax_{13} + c) mod \ m = (69069 * 3167 + 5) mod \ 2^{16} =$
 $(218741528) mod \ 65536 = \mathbf{47896};$
 $x_{15} = (ax_{14} + c) mod \ m = (69069 * 47896 + 5) mod \ 2^{16} =$
 $(3308128829) mod \ 65536 = \mathbf{2621};$
 $x_{16} = (ax_{15} + c) mod \ m = (69069 * 2621 + 5) mod \ 2^{16} =$
 $(181029854) mod \ 65536 = \mathbf{19422};$

2) Задамо лаги (a, b) = (4, 2) і початкові елементи (x_0, x_1, x_2, x_3) = (0,4; 0,1; 0,9; 0,6).

Використовуємо формулу метода Фібоначі із запізненнями

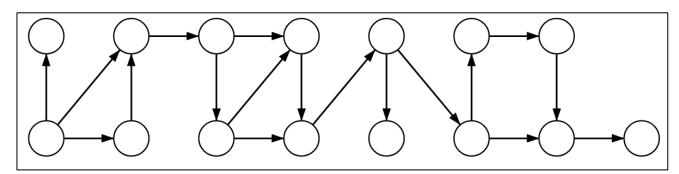
$$X_k = \begin{cases} X_{k-a} - X_{k-b}, \text{ якщо } X_{k-a} \geq X_{k-b} \\ X_{k-a} - X_{k-b} + 1, \text{ якщо } X_{k-a} < X_{k-b} \end{cases}$$
  $x_4 = x_0 - x_2 + 1 = 0, 4 - 0, 9 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{5};$ $x_5 = x_1 - x_3 + 1 = 0, 1 - 0, 6 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{5};$ $x_6 = x_2 - x_4 = 0, 9 - 0, 5 = \mathbf{0}, \mathbf{4};$ $x_7 = x_3 - x_5 = 0, 6 - 0, 5 = \mathbf{0}, \mathbf{1};$ $x_8 = x_4 - x_6 = 0, 5 - 0, 4 = \mathbf{0}, \mathbf{1};$ $x_9 = x_5 - x_7 = 0, 5 - 0, 1 = \mathbf{0}, \mathbf{4};$ $x_{10} = x_6 - x_8 = 0, 4 - 0, 1 = \mathbf{0}, \mathbf{3};$ $x_{11} = x_7 - x_9 + 1 = 0, 1 - 0, 4 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{7};$ $x_{12} = x_8 - x_{10} + 1 = 0, 1 - 0, 3 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{8};$ $x_{13} = x_9 - x_{11} + 1 = 0, 4 - 0, 7 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{7};$ $x_{14} = x_{10} - x_{12} + 1 = 0, 3 - 0, 8 + 1 = \mathbf{0}, \mathbf{5};$ $x_{15} = x_{11} - x_{13} = 0, 7 - 0, 7 = \mathbf{0};$ $x_{16} = x_{12} - x_{14} = 0, 8 - 0, 5 = \mathbf{0}, \mathbf{3};$

 $x_{17} = x_{13} - x_{15} = 0.7 - 0 = 0.7;$

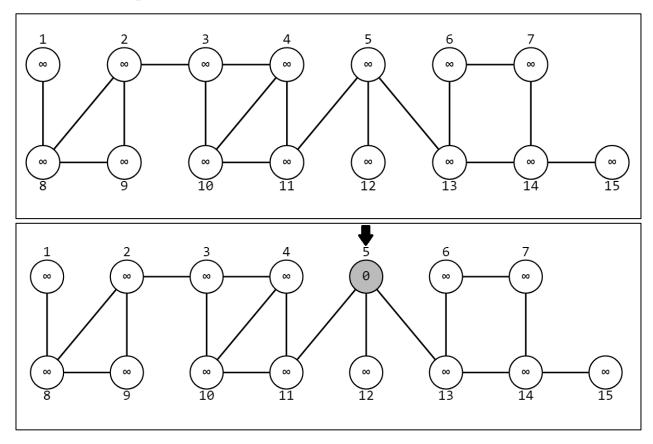
$$x_{18} = x_{14} - x_{16} = 0.5 - 0.3 = \mathbf{0.2};$$

 $x_{19} = x_{15} - x_{17} + 1 = 0 - 0.7 + 1 = \mathbf{0.3};$
 $x_{20} = x_{16} - x_{18} = 0.3 - 0.2 = \mathbf{0.1};$

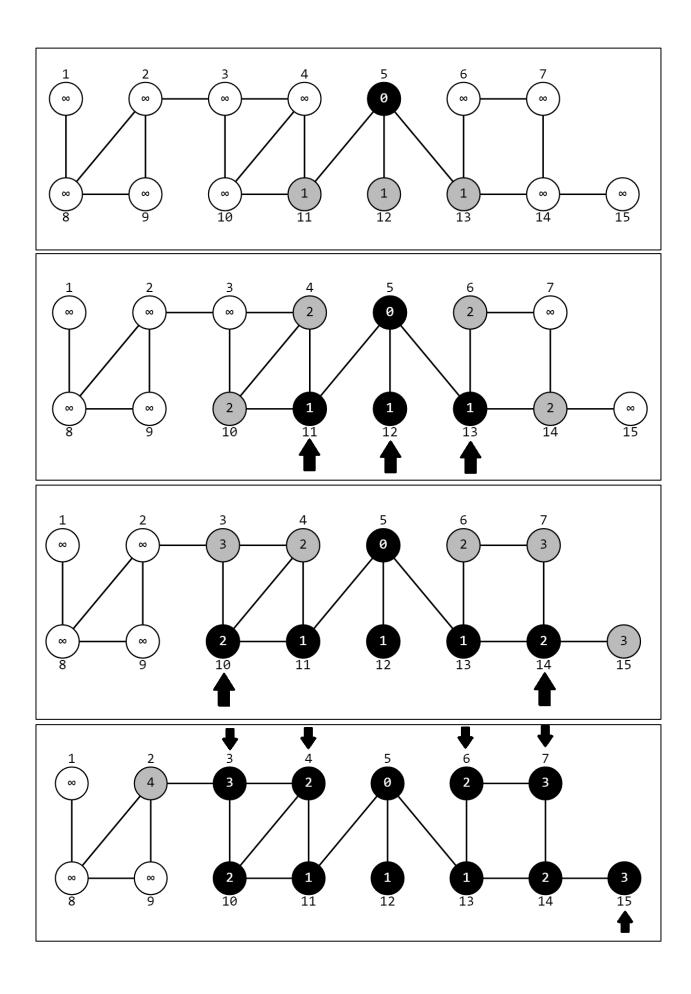
Побудувати орієнтований граф без циклів з 15-ма вершинами та 18-ма ребрами, не більше 3-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

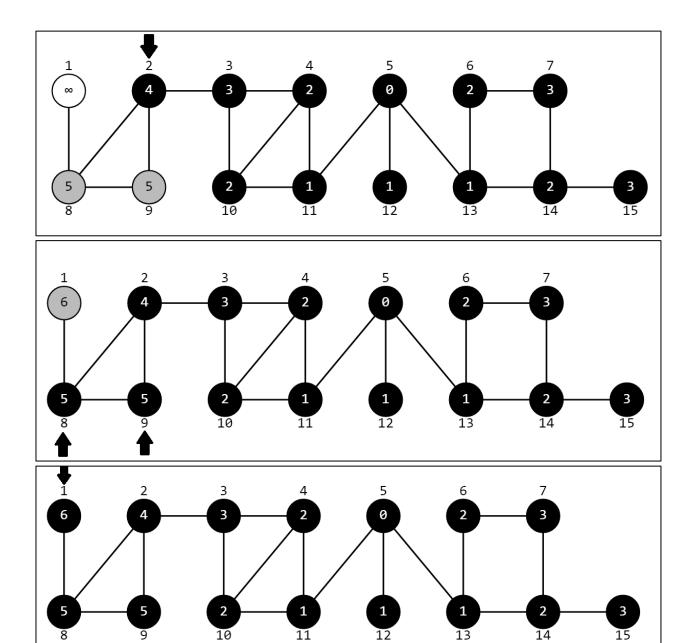
Розв'язання

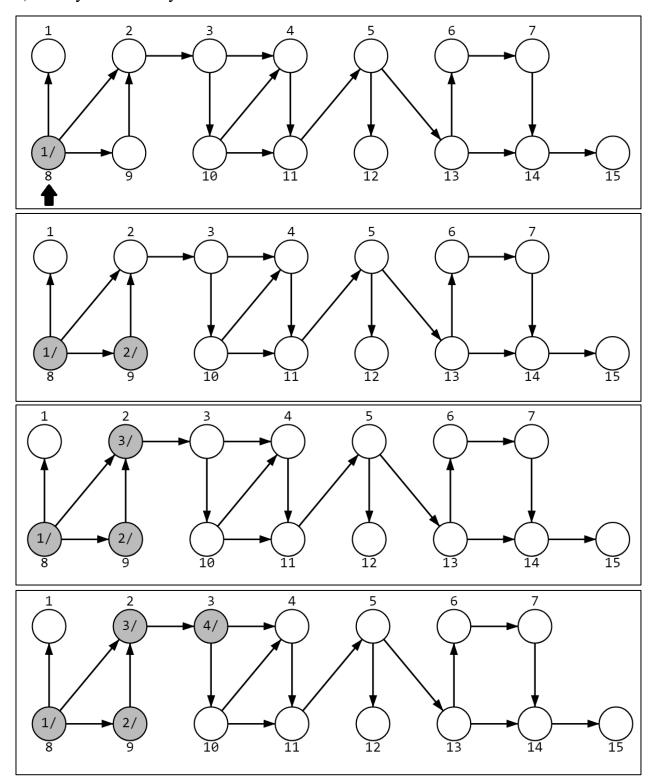
1) Пошук в ширину

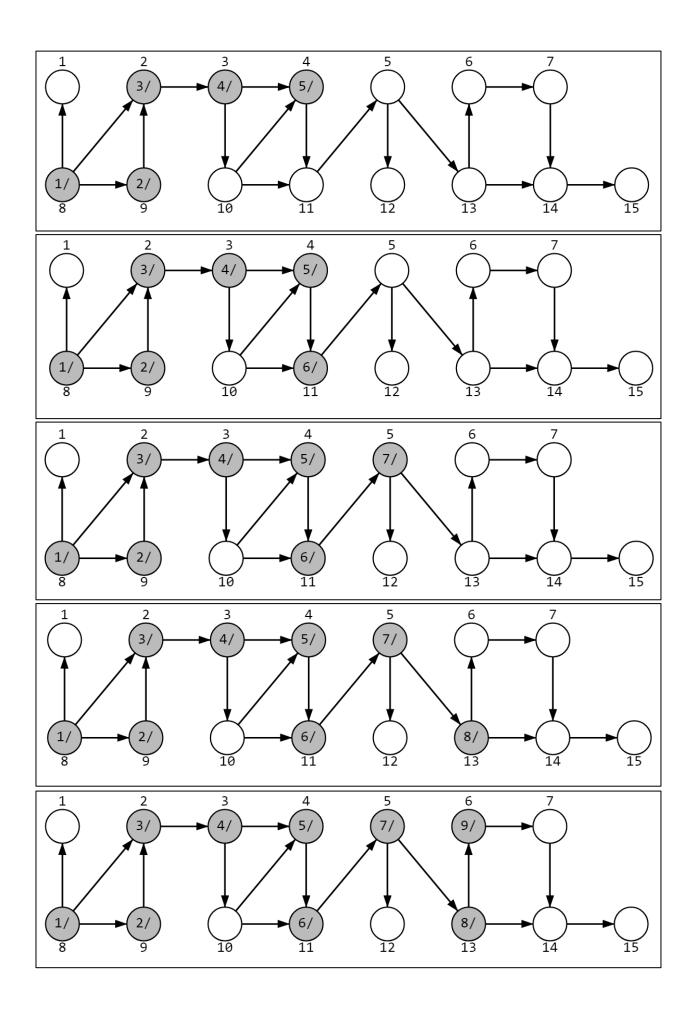

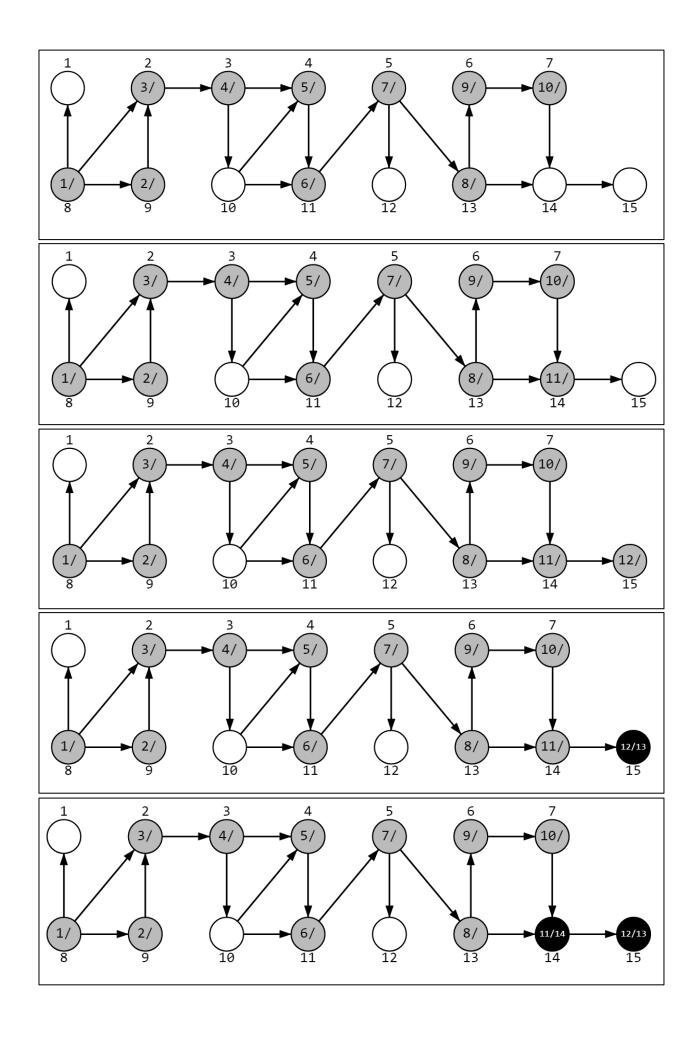

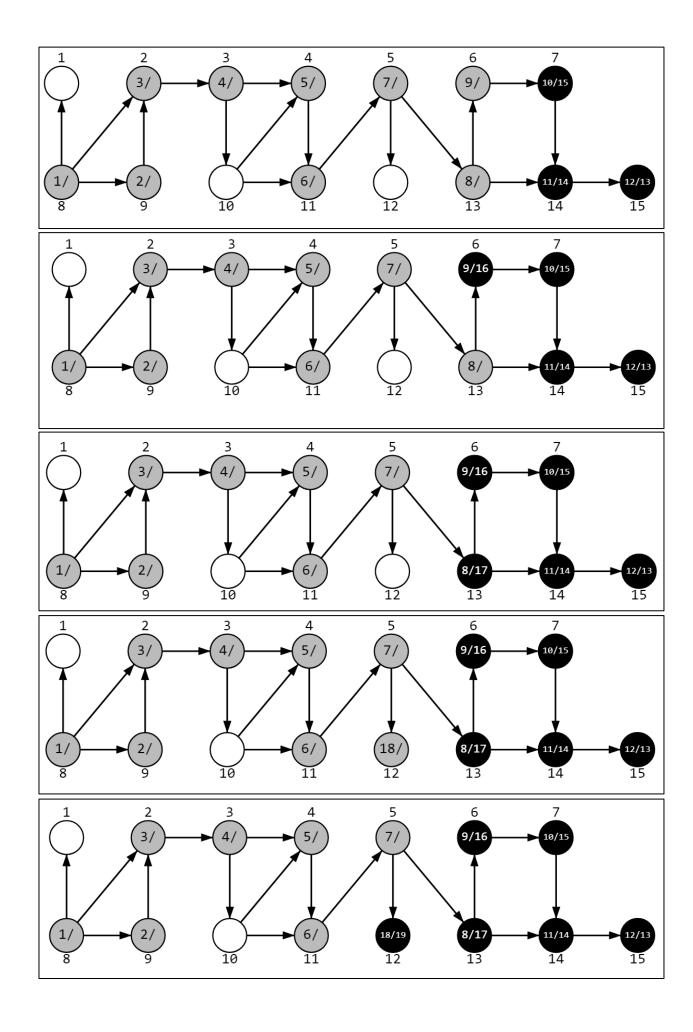

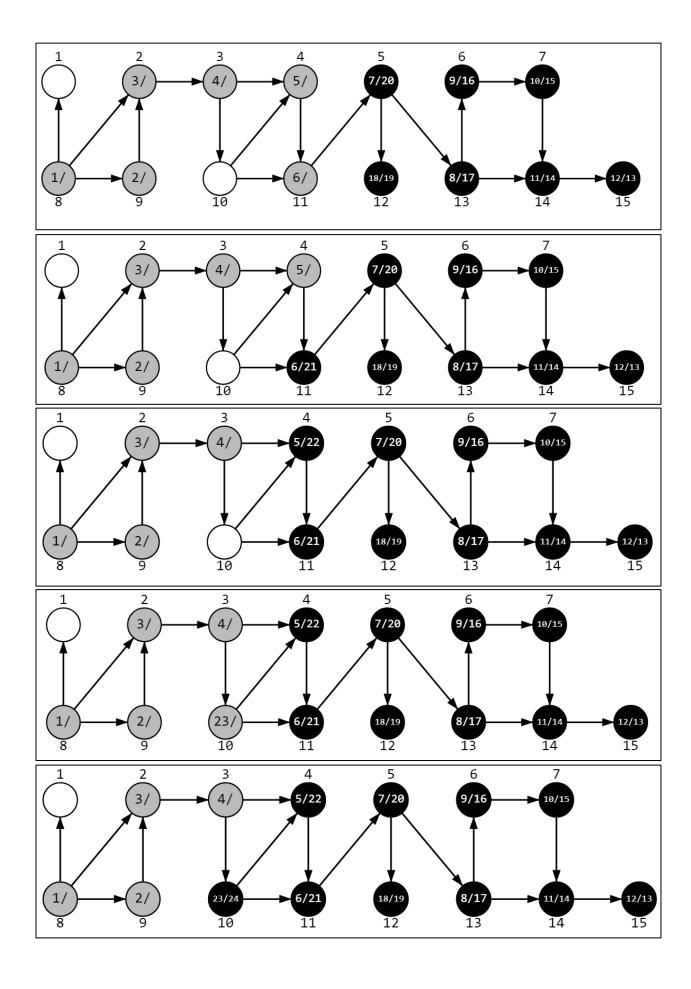
2) Пошук в глибину

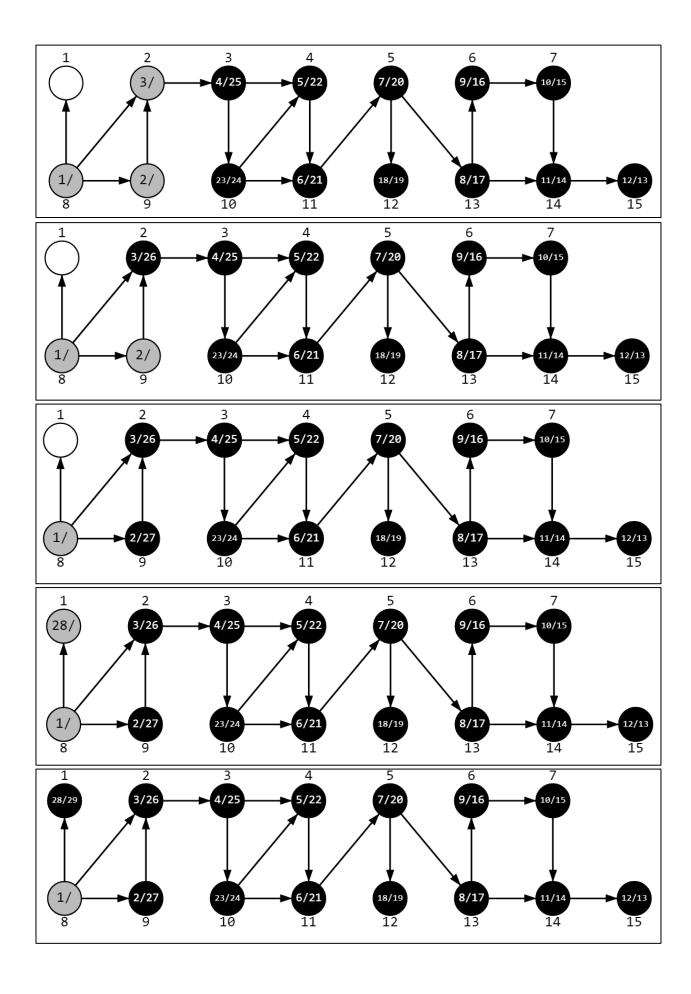

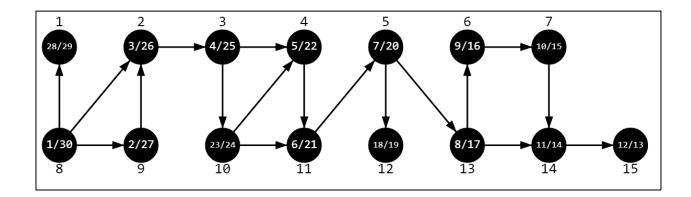

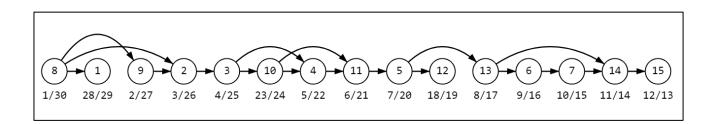

3) Топологічне сортування

Завдання 8

Взяти будь-яку послідовність із завдання 6 та використати її числа, як координати $x_1, y_1; x_2, y_2; ... x_8, y_8$. Знайти опуклу оболонку цієї множини точок.

Розв'язання №1

$$q_1 = x_1 y_1 = (0,5; 0,4)$$

$$q_2 = x_2 y_2 = (0,1; 0,1)$$

$$q_3 = x_3 y_3 = (0,4; 0,3)$$

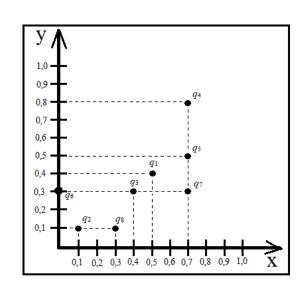
$$q_4 = x_4 y_4 = (0,7; 0,8)$$

$$q_5 = x_5 y_5 = (0,7; 0,5)$$

$$q_6 = x_6 y_6 = (0; 0,3)$$

$$q_7 = x_7 y_7 = (0,7; 0,3)$$

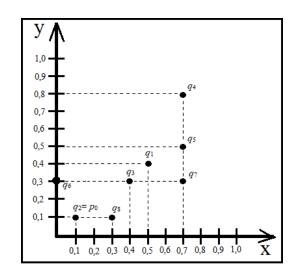
 $q_8 = x_8 y_8 = (0,3;0,1)$

Для побудови опуклої оболонки будемо використовувати алгоритм обходу Джарвіса, для порівняння точок будемо використовувати знак векторного добутку $(p_{best}-p_{i-1})\times(q_j-p_{i-1})$. Будемо позначати як p_i точку, яку на i-му кроці алгоритму було включено до опуклої оболонки Q.

Крок 0. Знаходимо початкову точку в обході. Це буде нижня ліва точка, в даному випадку $q_2 = (0,1;\,0,1)$. Покладемо $i=0,\,p_0=q_2=(0,1;\,0,1)$.

Включаємо точку до оболонки: $Q = \{q_2\}$.

Крок 1. Знаходимо наступну за q₃ точку на опуклій оболонці.

Покладемо i = 1. В якості претендента на включення до опуклої оболонки беремо першу точку не з оболонки і позначаємо її p_{best} . В даному випадку $p_{best} = q_1(0,5; 0,4)$, тоді порівняння починаємо з другої точки.

Покладемо j=2. Так як точка q_2 – це єдина точка в оболонці, переходимо до наступної.

Покладемо j = j + 1 = 3. Порівняємо $q_j = q_3(0,4; 0,3)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_0)\times(q_3-p_0)=(0,4;0,3)\times (0,3;0,2)=\det\begin{pmatrix}0,4&0,3\\0,3&0,2\end{pmatrix}=0,08-0,09=-0,01<0.$$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_3(0,4;0,3)$.

Покладемо j = j + 1 = 4. Порівняємо $q_j = q_4(0,7; 0,8)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_0)\times(q_4-p_0)=(0,3;0,2)\times (0,6;0,7)=\det\begin{pmatrix}0,3&0,6\\0,2&0,7\end{pmatrix}=0,21-0,12=0,9>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 5. Порівняємо $q_j = q_5(0,7; 0,5)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_0)\times(q_5-p_0)=(0,3;0,2)\times (0,6;0,4)=\det\begin{pmatrix}0,3&0,6\\0,2&0,4\end{pmatrix}=0,12-0,12=0.$$

Так як векторний добуток дорівнює нулю, то обираємо ту точку, яка розташована далі від точки p_0 . В нашому випадку це точка q_5 , $p_{best} = q_5(0,7;0,5)$.

Покладемо j = j + 1 = 6. Порівняємо $q_j = q_6(0; 0,3)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_0)\times(q_6-p_0)=(0,6;0,4)\times (-0,1;0,2)=\det\begin{pmatrix}0,6&-0,1\\0,4&0,2\end{pmatrix}=0,12+0,04=0,16>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 7. Порівняємо $q_j = q_7(0,7; 0,3)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток $(p_{best}-p_0)\times(q_7-p_0)=(0.6;0.4)\times (0.6;0.2)=\det\begin{pmatrix}0.6&0.6\\0.4&0.2\end{pmatrix}=0.12-0.24=-0.12<0.$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_7(0,7;0,3)$.

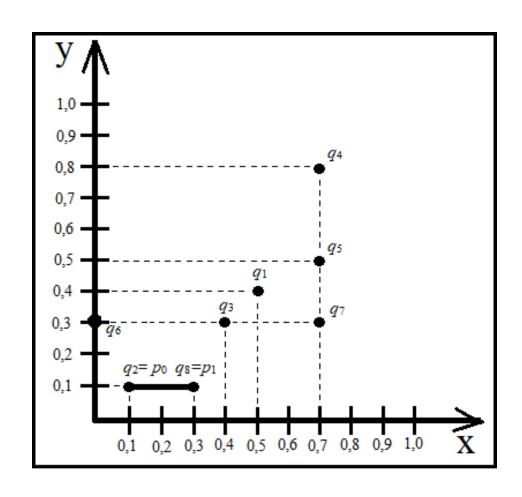
Покладемо j = j + 1 = 8. Порівняємо $q_j = q_8(0,3;0,1)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток $(p_{best}-p_0)\times(q_8-p_0)=(0.6;0.2)\times (0.2;0)=\det\begin{pmatrix}0.6&0.2\\0.3&0\end{pmatrix}=0-0.06=-0.06<0.$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_8(0,3;0,1)$.

Усі точки розглянуто, отже, $p_1 = q_8(0,3; 0,1)$.

Включаємо цю точку в оболонку: $Q = \{q_2, q_8\}$.

Крок 2. Знаходимо наступну за q₈ точку на опуклій оболонці.

Покладемо i=2. В якості претендента візьмемо $p_{best}=q_1(0,5;0,4)$, тоді порівняння починаємо з другої точки.

Покладемо j = 2. Порівняємо $q_j = q_2(0,1;0,1)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_1)\times (q_2-p_1)=(0,2;0,3)\times (-0,2;0)=\det\begin{pmatrix} 0,2&-0,2\\0.3&0\end{pmatrix}=0+0,06=0,06>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 3. Порівняємо $q_j = q_3(0,4; 0,3)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_1)\times(q_3-p_1)=(0,2;0,3)\times (0,1;0,2)=\det\begin{pmatrix}0,2&0,1\\0,3&0,2\end{pmatrix}=0,04-0,03=0,01>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 4. Порівняємо $q_j = q_4(0,7; 0,8)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_1)\times(q_4-p_1)=(0,2;0,3)\times (0,4;0,7)=\det\begin{pmatrix} 0,2&0,4\\0.3&0.7 \end{pmatrix}=0,14-0,12=0,02>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 5. Порівняємо $q_j = q_5(0,7; 0,5)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_1)\times(q_5-p_1)=(0,2;0,3)\times (0,4;0,4)=\det\begin{pmatrix}0,2&0,4\\0.3&0.4\end{pmatrix}=0,08-0,12=-0,04<0.$$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_5(0,7;0,5)$.

Покладемо j = j + 1 = 6. Порівняємо $q_j = q_6(0; 0,3)$ з p_{best} .

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_1)\times(q_6-p_1)=(0,4;0,4)\times (-0,3;0,2)=\det\begin{pmatrix}0,4&-0,3\\0,4&0,2\end{pmatrix}=0,08+0,12=0,20>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 7. Порівняємо $q_j = q_7(0,7; 0,3)$ з p_{best} .

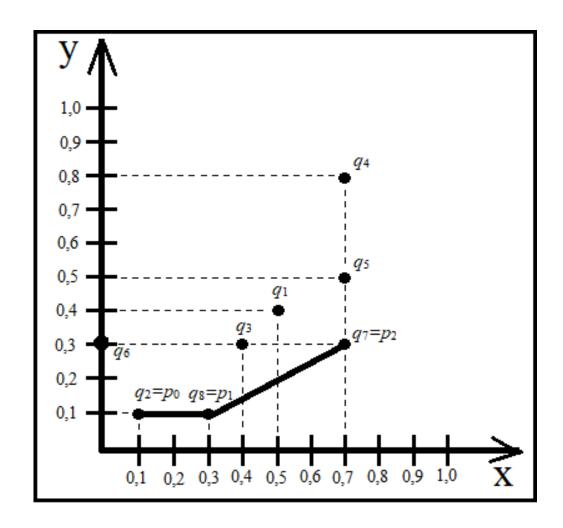
Запишемо векторний добуток $(p_{best}-p_1)\times (q_7-p_1)=(0,4;0,4)\times (0,4;0,2)=\det\begin{pmatrix} 0,4&0,4\\0,4&0,2\end{pmatrix}=0.08-0.16=-0.08<0.$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_7(0,7;0,3)$.

Покладемо j = j + 1 = 8. Так як точка q_8 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Усі точки розглянуто, отже, $p_2 = q_7(0,7; 0,3)$.

Включаємо цю точку в оболонку: $Q = \{q_2, q_8, q_7\}$.

Крок 3. Знаходимо наступну за q₇ точку на опуклій оболонці.

Покладемо i=3. В якості претендента візьмемо $p_{best}=q_1(0,5;0,4)$, тоді порівняння починаємо з другої точки.

Покладемо j = 2. Порівняємо $q_1 = q_2(0,1;0,1)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_2)\times (q_2-p_2)=(-0.2;0.1)\times (-0.6;-0.2)=\det\begin{pmatrix} -0.2&-0.6\\0.1&-0.2\end{pmatrix}=0.04+0.06=0.10>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 3. Порівняємо $q_i = q_3(0,4; 0,3)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_2)\times(q_3-p_2)=(-0.2;0.1)\times (-0.3;0)=\det\begin{pmatrix} -0.2 & -0.3 \\ 0.1 & 0 \end{pmatrix}=0+0.03=0.03>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 4. Порівняємо $q_j = q_4(0,7;0,8)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_2)\times(q_4-p_2)=(-0.2;0.1)\times (0;0.5)=\det\begin{pmatrix} -0.2&0\\0.1&0.5\end{pmatrix}=-0.10-0=-0.10<0.$$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_4(0,7;0,8)$.

Покладемо j = j + 1 = 5. Порівняємо $q_j = q_5(0,7; 0,5)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_2)\times(q_5-p_2)=(0;0,5)\times (0;0,2)=\det\begin{pmatrix}0&0\\0,5&0,2\end{pmatrix}=0-0=0.$$

Так як векторний добуток дорівнює нулю, то точки p_{best} , q_5 та p_2 лежать на одній прямій, обираємо ту точку, яка розташована далі від точки p_2 . В нашому випадку це точка q_4 , $p_{best} = q_4(0,7;0,8)$.

Покладемо j=j+1=6. Порівняємо $q_{\rm j}=q_6(0;0,3)$ з $p_{\it best}$

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_2)\times(q_6-p_2)=(0;0,5)\times (-0,7;-0,5)=\det\begin{pmatrix}0&-0,7\\0.5&-0.5\end{pmatrix}=0+0,35=0,35>0.$$

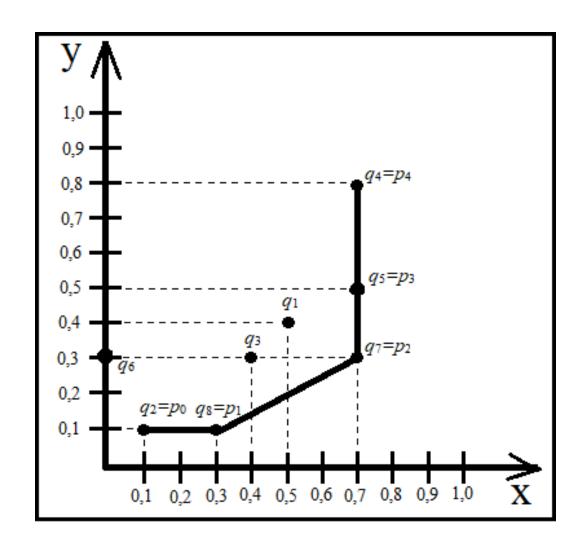
Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j=j+1=7. Так як точка q_7 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 8. Так як точка q_8 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Усі точки розглянуто. Так як $p_{best} = q_4(0,7;0,8)$, а точки p_{best} , q_5 та p_2 лежать на одній прямій, то $p_3 = q_5(0,7;0,5)$, $p_4 = q_4(0,7;0,8)$

Включаємо ці точки в оболонку: $Q = \{q_2, q_8, q_7, q_5, q_4\}.$

Так як на минулому кроці ми додали до оболонки одразу дві точки, то вважаємо, що ми зробили два кроки. Тому наступний крок - під номером 5.

Крок 5. Знаходимо наступну за q₄ точку на опуклій оболонці.

Покладемо i = 5. В якості претендента візьмемо $p_{best} = q_1(0,5; 0,4)$, тоді порівняння починаємо з другої точки.

Покладемо j = 2. Порівняємо $q_i = q_2(0,1;0,1)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_4)\times (q_2-p_4)=(-0.2;-0.4)\times (-0.6;-0.7)=\det\begin{pmatrix} -0.2&-0.6\\ -0.4&-0.7 \end{pmatrix}=0.14-0.24=-0.10<0.$$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_2(0,1;0,1)$.

Покладемо j = j + 1 = 3. Порівняємо $q_j = q_3(0,4;0,3)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_4)\times (q_3-p_4)=(-0.6;-0.7)\times (-0.3;-0.5)=\det\begin{pmatrix} -0.6&-0.3\\-0.7&-0.5\end{pmatrix}=0.30-0.21=0.09>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j=j+1=4. Так як точка q_4 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 5. Так як точка q_5 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 6. Порівняємо $q_j = q_6(0; 0,3)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_4)\times (q_6-p_4)=(-0.6;-0.7)\times (-0.7;-0.5)=\det\begin{pmatrix} -0.6&-0.7\\-0.7&-0.5\end{pmatrix}=0.30-0.49=-0.19<0.$$

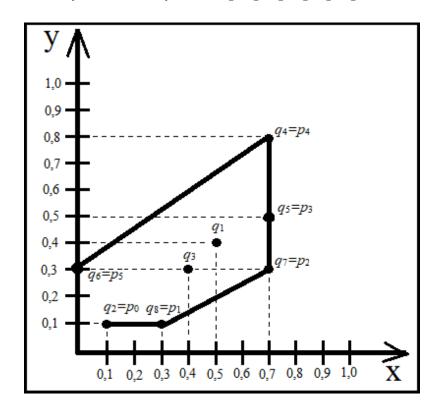
Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_6(0; 0,3)$.

Покладемо j = j + 1 = 7. Так як точка q_7 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 8. Так як точка q_8 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Усі точки розглянуто, отже, $p_5 = q_6(0; 0,3)$.

Включаємо цю точку в оболонку: $Q = \{q_2, q_8, q_7, q_5, q_4, q_6\}.$

Крок 6. Знаходимо наступну за q₆ точку на опуклій оболонці.

Покладемо i = 6. В якості претендента візьмемо $p_{best} = q_1(0,5; 0,4)$, тоді порівняння починаємо з другої точки.

Покладемо j = 2. Порівняємо $q_j = q_2(0,1;0,1)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_5) \times (q_2-p_5) = (0,5;0,1) \times (0,1;-0,2) = \det\begin{pmatrix} 0,5 & 0,1 \\ 0,1 & -0,2 \end{pmatrix} = -0,10-0,01 = -0,11 < 0.$$

Так як векторний добуток від'ємний, замінюємо p_{best} : $p_{best} = q_2(0,1;0,1)$.

Покладемо j = j + 1 = 3. Порівняємо $q_j = q_3(0,4;0,3)$ з p_{best}

Запишемо векторний добуток
$$(p_{best}-p_5)\times (q_3-p_5)=(0,1;-0,2)\times (0,4;0)=\det\begin{pmatrix}0,1&0,4\\-0,2&0\end{pmatrix}=0+0,08=0,08>0.$$

Так як векторний добуток додатній, то точка p_{best} зберігається.

Покладемо j = j + 1 = 4. Так як точка q_4 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 5. Так як точка q_5 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

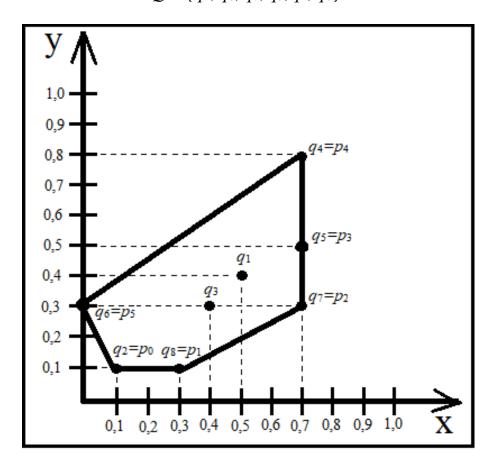
Покладемо j = j + 1 = 6. Так як точка q_6 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j = j + 1 = 7. Так як точка q_7 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Покладемо j=j+1=8. Так як точка q_8 уже включена до опуклої оболонки, то переходимо до наступної точки.

Усі точки розглянуто, а так як отримана на даному етапі точка-претендент співпадає з початковою точкою q_2 , то оболонка повністю побудована:

$$Q = \{q_2, q_8, q_7, q_5, q_4, q_6\}.$$

Розв'язання №2

$$p_0 = (0,1;0,1)$$

$$p_1 = (0,3;0,1)$$

$$p_2 = (0,7;0,3)$$

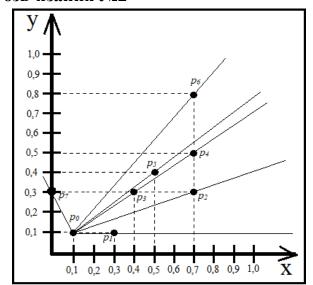
$$p_3 = (0,4;0,3)$$

$$p_4 = (0,7;0,5)$$

$$p_5 = (0,5;0,4)$$

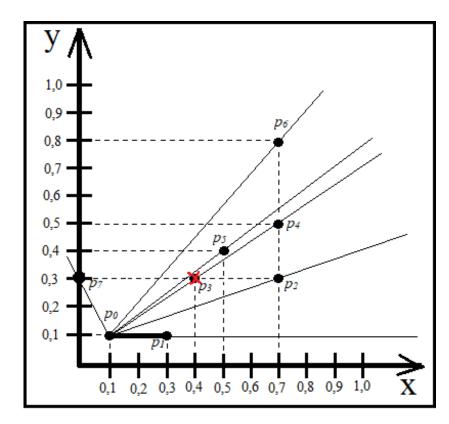
$$p_6 = (0,7;0,8)$$

 $p_7 = (0; 0,3)$

Для побудови опуклої оболонки будемо використовувати алгоритм обходу Грехема. Відсортуємо точки в порядку зростання полярних кутів відносно стартової точки p_0 .

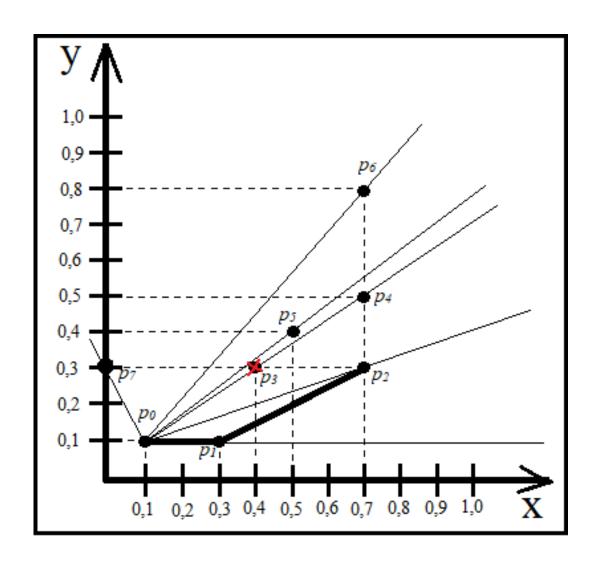
Крок 0. Так як точки p_3 та p_4 мають однаковий полярний кут, то залишаємо для подальшого розгляду точку, відстань від якої до точки p_0 більша. В нашому випадку це точка p_4 , тому виключаємо точку p_3 з розгляду. Включаємо до оболонки стартову точку p_0 , а також першу точку з відсортованого списку: $Q = \{p_0, p_1\}$.

Крок 1. Розглядаємо дві точки з оболонки, що формується, p_0 , p_1 і наступну не розглянуту точку з відсортованого списку $-p_2$. Визначаємо напрям повороту з точки p_1 в точку p_2 , для чого записуємо векторний добуток:

$$(p_1 - p_0) \times (p_2 - p_0) = (0.2; 0) \times (0.6; 0.2) = \det\begin{pmatrix} 0.2 & 0.6 \\ 0 & 0.2 \end{pmatrix} = 0.04 + 0 = 0.04 > 0.$$

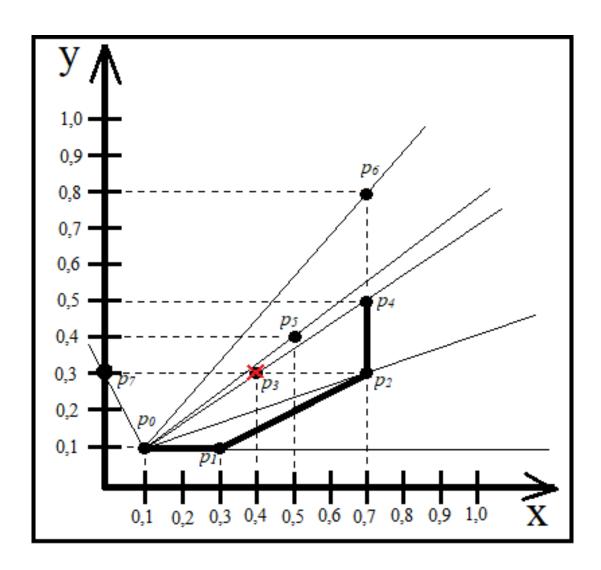
Так як векторний добуток додатній, то поворот лівий, тобто з точки p_1 в точку p_2 необхідно йти наліво відносно прямої, яка визначається точками p_0 і p_1 . Значить, включаємо до оболонки точку p_2 : $Q = \{p_0, p_1, p_2\}$.

Крок 2. Рухаємося далі по списку. Розглядаємо точки p_1 , p_2 з оболонки та точку p_4 . Запишемо векторний добуток:

$$(p_2 - p_1) \times (p_4 - p_1) = (0.4; 0.2) \times (0.4; 0.4) = \det\begin{pmatrix} 0.4 & 0.4 \\ 0.2 & 0.4 \end{pmatrix} = 0.16 - 0.08 = 0.08.$$

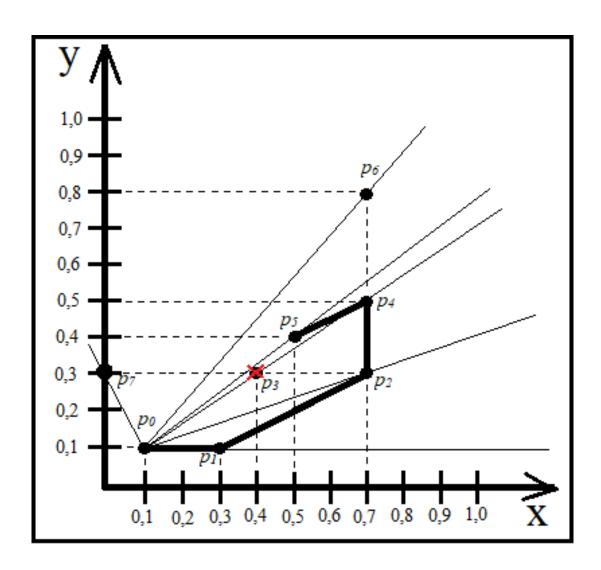
Так як векторний добуток додатній, то поворот лівий, тобто з точки p_2 в точку p_4 необхідно йти наліво відносно прямої, яка визначається точками p_1 і p_2 . Значить, включаємо до оболонки точку p_4 : $Q = \{p_0, p_1, p_2, p_4\}$.

Крок 3. Рухаємося далі по списку. Розглядаємо точки p_2 , p_4 з оболонки та не розглянуту точку p_5 . Запишемо векторний добуток:

$$(p_4 - p_2) \times (p_5 - p_2) = (0; 0, 2) \times (-0, 2; 0, 1) = \det\begin{pmatrix} 0 & -0, 2 \\ 0, 2 & 0, 1 \end{pmatrix} = 0 + 0, 04 = 0, 04.$$

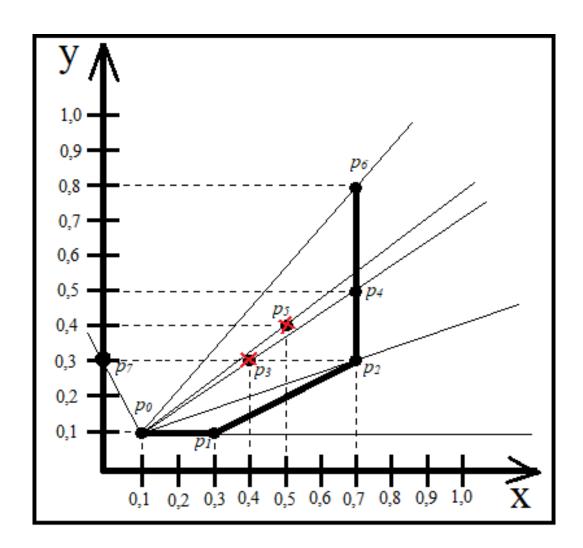
Так як векторний добуток додатній, то поворот лівий, тобто з точки p_4 в точку p_5 необхідно йти наліво відносно прямої, яка визначається точками p_2 і p_4 . Значить, включаємо до оболонки точку p_5 : $Q = \{p_0, p_1, p_2, p_4, p_5\}$.

Крок 4. Рухаємося далі по списку. Розглядаємо точки p_4 , p_5 з оболонки та не розглянуту точку p_6 . Запишемо векторний добуток:

$$(p_5 - p_4) \times (p_6 - p_4) = (-0.2; -0.1) \times (0; 0.3) = \det\begin{pmatrix} -0.2 & 0 \\ -0.1 & 0.3 \end{pmatrix} =$$

= -0.06 + 0 = -0.06.

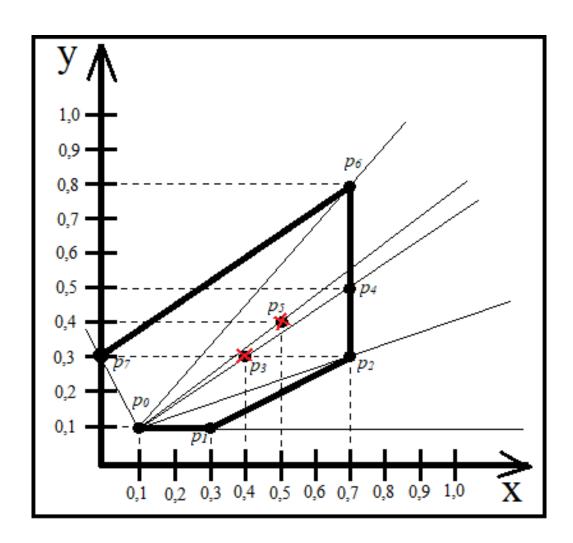
Так як векторний добуток від'ємний, то поворот правий, тобто з точки p_5 в точку p_6 необхідно йти направо відносно прямої, яка визначається точками p_4 і p_5 . Значить, виключаємо з оболонки точку p_5 і включаємо до оболонки точку p_6 : $Q = \{p_0, p_1, p_2, p_4, p_6\}$.

Крок 5. Рухаємося далі по списку. Розглядаємо точки p_4 , p_6 з оболонки та не розглянуту точку p_7 . Запишемо векторний добуток:

$$(p_6 - p_4) \times (p_7 - p_4) = (0; 0,3) \times (-0,7; -0,2) = \det\begin{pmatrix} 0 & -0,7 \\ 0,3 & -0,2 \end{pmatrix} = 0 + 0,21 = 0,21.$$

Так як векторний добуток додатній, то поворот лівий, тобто з точки p_6 в точку p_7 необхідно йти наліво відносно прямої, яка визначається точками p_4 і p_6 . Значить, включаємо до оболонки точку p_7 : $Q = \{p_0, p_1, p_2, p_4, p_6, p_7\}$.

Усі точки з відсортованого списку розглянуті, значить, оболонку побудовано.

